

L'ACAPITU

QUINZENAL DE FESTA I GALANIA

Número solt 15 cèntims

De venda a càn Canet

PERDÓ

El demanem a tots els nostres llegidors i llegidores per les molesties que els hi hagi pogut causar la fotografia que publicavem o al menys voliem publicar en el número passat.

Es inútil que la miressin ni per davant ni a contra llum, dons el caixista es va descuidar de posar-hi el clíxé.

Serà un altre dia.

AQUET NÚMERO VA DEDICAT ESSENCIALMENT ALS «SANYORS» DE FIGUERES

El «estado mayor» en les hores aristocràtiques de la Rambla.

FACECIES

Les «Mamays»

Les «mamays», les que posen les filles al mon pel gust de col·locar aquell *bien de Dios* i convertir-se en sogres (qu'és una metamòrfosi pitjor que la de la cullereta que's converteix en grana) treuen les nenes a ramblejar per «*montes et colles*»... a colles.

Elles son la vigilància i la precaució, i al retirar del *voleyo* solen preguntar a les *nines*.

¿Que tal en Gustavito, o en Simeonito, o l' Honoratito ¿Pica?

«Sí, mamá, comensa»—respon la Faustinita, Agripinita o Tranquilinita.

Llavors les «mamays» comensen a averiguar, inquirir, i preguntar a veure en Gustavito, qu'és, en Simeonito lo que té, i la posició del Honoratito.

I si dels antecedents sobre els informes del neófit resulta que la noia s'hi pot salvar, la «mamay» autoritza la sonrisa filial de la nena al «Leandro de su corazón».

Cas contrari aire sec i cara sèria, i a treballar un altre cor virginal.

I «*las autoras de los días*» d'aquells sers tendres amb vistes al «*tálamo*», enlairen «*los pedazos de su alma*» ponderant les habilitats, gràcies, i dots... físics i morals, de la Sebastianita, Sempronianita i Robustinita criades a la moda, que parlen francès, toquen «La Montería» i ballen el fox-trott, però no saben fer un estofat amb patates, plat fort perquè es essencialment empor-danés.

Els «Papays»

El «papay» porta coll planxat i barret fluix; el nus de la corbata montat a un aparell, i lentes montats a l'aire.

Es lleva a les nou, prèn cafè amb llet, i dona els quartos a la minyona per la plaça diària.

La muller li diu amb el cap plè de *torcidos*: «Ricardito, recórdat d'entrar a can Juncosa, i comprar la fruita en *lata*.»

El «papay» consent i per por d'altres deman-

des, fuig cap al despatx a la porta del qual hi té una placa amb lletres de brau figura que diuen:

RICARDO PI DE PLA

DESPACHO DE 9 A 12.

A les dotze es passeja per la Rambla amb Don Pere, Don Pau, Don Fausto i Don Miguel; parlen de lleis, de política i del cuc de l'oliva. Si passa una menor o una modisteta d'aquelles d'upa, se la miren tots de reüll i parlen d'esma.

Si passa una «niña» li diuen amables: «Adiós, Carlotita». Si és una senyora del *rango*, es treuen el capell, i descobreixen amples calves senyoriales.

A la una en punt, a la taula.

De la taula al *Liceyu* com a element indispensable de la penya dels Dons. Sorgeix la conversa:

—«Si ya lo decía yo, eso de Barcelona no acabará nunca.»

—«A esos sindicalistas les convendría un buen excremento.»

(El pobre Don Pau vol dir un escarment).

—«No faltaba más»—diu un Don que pren gaseosa.

—«Y lo de Africa?»

El «papay» salta:

—«Uy! no me hable *ustet* de aquello, pues ya me tiene hasta aquí»—i el «papay» es senyala la calva com a limit de la seva paciència.

Per això, quan a casa la *niña* li diu:

—«Papá cómprame el trajecito aquel, ¿sabes? verde con listas blancas?» o bé la «mamay» li suplica:

—«Ricardito, mira, el sombrero se me está pasando, Fulanita expone unos muy lindos...» el «papay» que prou mals de cap té exclama:

—Y un cordero!

I es senyala la calva clara i llüenta, com a signe infallible de refús.

Pobres «papays»! planyem-los. Son la víctima de la *goma* de la família, i per a desenganxar-se es inútil tot esforç.

A mi em fan l'efecte d'aquelles mosques preses de potes en el paper «Tanglefoot».

JORDI BEL.

ESPURNES

Coneixen vostès els dibuixos de Rafael de Penagos?

Coneixen també a les quatre simpàtiques germanes figuerenques del carrer Magre?

Doncs bé: nosaltres trobem una gran semblança entre els dibuixos aquells, i les dues germanes mitjanes de les quatre esmentades, sobretot en la més gran d'aquestes dues.

La línia aguda i armònica a la vegada, amb els seus ulls Penagos pur, i la seva expressió, tot ens recorda en ella les siluetes del gran mestre del traç enèrgic, fidel dibuixant del tipo femení que juga a tennis, pren el tè amb les amigues i llegeix assiduament Henri Bordeaux.

ZZ

Hi ha una cosa que no ens es expliquem, i de la qual hem sentit a queixar-se molts amics nostres.

Fulano, per exemple, s'en va al passeig i es crusa amb Mengana; aquesta el saluda amablement perquè es coneixen.

L'endemà, el mateix Fulano es torna a crusar amb la mateixa Mengana, però aquesta porta capell o vestit nou, o polvos «Maja», i ja no el saluda ni sembla que el conegui.

Perquè aquest canvi? Res més que per el capell, o pel vestit, o bé pels polvos, que certes «sanyorettes» jutgen com un obstacle per a saludar degudament.

I és això el que no podem explicar-nos. Que les pretensions arribin a n'aquest punt de canviar tant la «saludabilitat» de les persones, quan canvien d'indumentaria.

Veritablement, nosaltres que lo mateix saludem al Marquès de Comillas que al nostre llimpia-botes, ens extranyem de tot. ¿No és veritat?

*No tot el que porta gorra
Es el moço de la torra.*

ROVIRA I VIRGILI.

¡Valguens Sant Cristófol! i quina nova protegida té aquest sant d'ençà de pocs dies! (Perquè ja deuen sapiguer vostès, que Sant Cristófol es el patró dels xòfers).

Hem vist a l'Elv.r.t. guiant el seu «Ford», pausadament, gràcilment, amb la mateixa gracia que somriu i que sab dir les coses.

L'AGAPITU l'aplaudeix i la felicita a la simpàtica «guiadora», però també li recomana insistentment, que vagi amb compte de no fer cap atropell. I no volem dir are els atropells físics

vulgus desgràcies, que amb la perícia en ella manifestada no poden tenir lloc, sinó els atropells morals que involuntariament pugui ser-ne la causa.

Nosaltres sabem un jove que té el cor seriament atropellat per l'atracció d'aquesta nova i bonica «dilettanti» del volant.

ZZ

En les files aristocràtiques hi ha hagut un nou ingrés.

Aquell jove alt, que pateix una malaltia estranya: l'«*americanitis aguda*» i que n'és víctima fa temps en la seva indumentaria, i en el seu físic.

Tot en ell es americà o almenys vol serho. Del capell a les sabates, passant pel coll, la corbata, el trajo, i els calçotets. Té un esperit d'imitació perfecte. Camina a lo Franck Mayo, parla a lo Hoot Gibson, riu a lo Wallace Reid i estornuda a lo Douglas Fairbanks.

Nosaltres posem un document preciós al nostre arxiu en el calaix corresponent a n'aquest jove. El calaix S.

Es una tarja de visita que diu així:

RUPERT STANLEY ROWALT

Actor cinematogràfic

No es més que la mostra de les duescentes targetes que com aqueixa es va fer el jove al·ludit quan estava a Barcelona abusant de la seva pinta *yankee* (?) del Pla de la Boqueria.

No el coneixen?

Daràn razón a qualsevol botiga de les que formen un xamfrà molt céntric on Rupert Stanley Rowalt es troba tot lo dia de guardia, mirant al cel.

*Mai serà honest aquell ball
Que es balli de cap per 'vall.*

VILALLONGA.

Voldriem dir l'elogi del vostre encís suprem, Ramona, flor endolada, la més bella en un jardí de noies, la més forta en ua ramell d'esguards.

Voldriem dir-vos bé l'atracció del vostre ritme i del vostre caminar d'«enfant terrible», i el vostre aire total de «child» anglesa, quelcom mediterrani no obstant malgrat semblar vinguda d'un «cottage» sotmergit en les boires del Nord.

No sabem en quin marc preferiríem veureu's: com del sol, de la boira en tindríeu un encant.

Sense el sol d'Empordà, els vostres cabells no lluiríen captivants; més amb la boira d'Albió els

vostres ulls i la vostra faç s'esfumarien dolçament com una figurina d'Oscar Wilde.

Figueres? Trafalgar Square?

Per tot, Ramona, seríeu prou bella, perquè no sapiguéssim dir-vos l'elogi que us mereixeu, amb els guirgots mal girbats de nostra ploma.

ZZ

Quan passes amb el coll encarcerat baix la pressió del coll de la camisa, alt i recte com un canó d'estufa (tan alt i tan recte que la teva faç n'està tota congestionada), la corbata impecable, i el traje cenyit, el caminar forçat i el c.. enrera, tot en tu ens recorda la cançó:

*Con la camisa recién planchada
Y la corbata recién comprada
Yo presumo porque puedo presumir...*

Tú, el teu bastó i la teva novia, feu el trio indispensable en les hores de goma a la Rambla. Are sobretot, que t'has posat a parlar castellà d'aquell del Clot i a freqüentar la «gente muy» oh! germà cadet dels dos germans que sou, no t'arronxis i aguanta fort, que totes les «niñes» es moren per la teva figura indoblegable, gràcies al règim dels banys de midó.

*La gent que agafa els serenos
Es gent de poc més o menos.*

J. J. ROUSSEAU.

On va C.t.lina tant depressa amb l'amiga i la raqueta?

Nosaltres som uns fermes admiradors de les «tennis-women», èmules de Suzanne Lenglen, que disfruten en aquest esport essencialment femení, i que llencen i pesquen les pilotes amb la mateixa naturalitat que pesquen i llencen els cors dels joves adoradors.

I passa moltes vegades que algun cor es queda pres en la xarxa ideal, com la pilota en la xarxa de corda, i ail aleshores del descuidat galán que en va es debat captiu en els encants de la gentil personeta. Vos mateixa, C.t.lina que jugueu a tennis amb l'amiga, sabem de cert que teniu empresonat en les malles de vostra simpatia, un cor que us adora i que de la frontera estant us recorda tendrament.

ZZ

Era un d'aquets últims diumenges i a missa de dotze.

La crema seguía devotament el rite i la marxa de la cerimònia.

L'orga gran tocava fort i amb les seves armonies imponents, omplia la nau de sonoritats i acords magestuosos.

Però de sobte, l'orga parà en sec, i es sentí la

veu sorpresa d'una «sanyora» que deia a l'amiga:
—«Nosaltres també en menjem de sopa de carbassa».

Quan un beco fa gelats

O els fa bons o els fa esguerrats.

TROTSKY.

*Ascuche ustez, niña C. ¿què s'ha cregut?
Se lo desimos en castellano porque hase mas fino i perquè ens entengui;*

Nos hemos enterat de que ustez, a la gente honrada que va al Casino la denomina «la chusma» como si ustez prosediese de altas dinastias.

Sepa pues que aunque ustez lleve «tarot» y seu forastera, esto no quiere desirt que a los de Figueras nos gane ni en modos ni en verguensa.

Además sabemos positivamente que el otro dia, a una amiga de ustez que le manifestaba sierto temor de salir al AGAPITU ustez le contestó:

—«No te preocupes hija, en el papelucho ese, sale no más la «gente basta»».

Muy bien; pero, oiga niña, si ustedes a los figuerenses nos disen «chusma» y «gente basta» nadie nos priva a nosotros la restiproca y llamarles a ustedes «tarregada» o «passa volantes» o tantas otras finuras por el estilo de las del aristocrático repertorio de ustez.

Entendidos? Pues alanta.

LA MUSA AUSTERA

La col·legiala matinera

Tinc enveja del matí,
Perquè tota us ha besada,
rosa, roseta enjoiada
de rosada.

Tinc enveja del matí,
que els cabells us despentina.

Tinc enveja del matí,
que d'un bès en fa joguina.

Tinc enveja del matí,
que el vostre amor endevina.

Tinc enveja del matí,
que us sab tant enamorada,
rosa, roseta enjoiada
de rosada.

J. M.ª LÓPEZ-PICÓ.

DE SOCIETAT

(Al dir de la pentinadora)

En el nostre primer número anunciavem ja la proximitat del veraneig de la nostra bona societat.

Després de fèrtils i assidues indagacions, hem pogut averiguar els punts diversos escollits com a «stage» d'istiu, per les nostres famílies més distingides.

Aquí van:

Família de S.nll.h. — Culera-sur-Mer.
 » » F.g.s — San Miquel-les-Bains.
 » » S.rr. — Llansà (Côte d'Azur).
 » » M.n.g.l — » »
 » » C.mpt. — Culera (*solo los domingos*)
 » » X.r.. — Perelada i Cadaqués.
 » de C.s. de M. — Rosas (aigua, gas, i electricitat).

En Pequito. — Figueres.

Família de Ll.v.r.s — Llansà (Côte d'Azur).
 Pare Ll.v.r.s — Fondejat a Rosas (o sigui a la fonda).
 Família de S.l.r — A Cadaqués en «Ford».
 » » C.m.t — A inaugurar una altra caseta de bany a Llansà (Côte d'Azur).
 » » B.sch — *Chi lo sd!*
 NOSALTRES. — Als banys de la Barceloneta.

ZZZ

Per un conducte tant secret com és la trompa d'Eustaqui, ens hem enterat d'una cosa que segurament mourà gran enrenou entre la femenína joventut aristocràtica, que aspira a un ràpid final de solteria.

En Venturita, el simpàtic Emperador del carrer Nou, el mestre en «gai farmàcia» es vol casar. Així ho deia l'altre dia al senyor Pepet, en sèria confidència, darrera un munt de bolados purgants.

—Senyor Pepet, m'haig de casar.

—I bé! no serà tant! Probi el Fosfo-Glico-Kola que prepara el papà Domènech, i ja veurà com dintre vuit dies no serà res.

—Ho dic sèriament, senyor Pepet; un cop de cap s'imposa.

—Però què diu sant cristià! Vostè que té una majordona que el cuida tant bé, a vostè que no li falta res, vostè es vol llençar a la vida marital?

—Si senyor, es així. Sàpiga que Sant Baldiri m'ho va dir per la festa.

Un dels dies que a la funció de la tarda me l'estava contemplant, se m'aparegué entre un núvol d'encens diguent-me:

Si vols fer com es de dret,
 un bon viure i un bon fi,
 Ventura escoltem a mi:
 deixa d'el senyó Pepet.
 Creu-me, comensa a cercar
 una dona per muller;
 Ventura, prou de solter!
 Ventura, t'has de casar.

—I are diguim vosté, prosseguf el distingit farmacéutic, si no haig d'obeir al Sant del carrer.

—No hi ha més remei, exclamá el senyor Pepet. I una llàgrima li caigué dins el morter, on hi debatia agitadament una untura per curar tota mena de dolors *por rebeldes que sean*.

Al tanto doncs, i ull viu, damisel-les aspirants.

LLUIS TAFANER.

SPORTIVES

(amb música de «La Tempestad»
 i «La Corte de Faraón».)

Telégrames verídics i sensacionals, rebuts per T. S. F. i enviats pel nostre gran Broubufat quan l'excursió a Mallorca.

«Vapor «Mallorca» Port de Barcelona.—Coro de jugadors i acompanyants:

Porque porque temblart
 Si el cielo está sin nubes
 Y azul está la mart.
 Porque porque temblart
 Si vamos a Mallorca
 Y vamos a ganart.

(De La Tempestad)

S'enuvola.

BROUBUFAT.

«Vapor «Mallorca» alta mar.—Coro de jugadors i acompanyants:

Ay! bal ay! bal!
 Ay Babilonio que mareo!
 Ay! bu, ay! bu,
 ¡Ay buque por tu balanceo!

(De «La Corte de Faraón»)

Revolució general d'estòmacs, i formidable moviment «rotatiu».

Sembla talment el «Café del Siglo», un dijous a la tarda: *Aboquen* per aquí, *abocuen* per allí. El coro d'acompanyants és admirable. Tothom es troba apoiat a la barana de coberta, com si miressin passar la professó. Però lo que tiren, no és precisament ginesta.

Un mariner que és castellà m'ha fet un xisto. Jo em trobava com els altres i feia com tots per no ésser menys. Se m'acosta i em diu:

—*En que te pareces tú a unas ligas?*

—*No sé—li he respost entre dos hipos.*

—*Pués, en que «gomitas».*

Se m'ha estroncat de cop.

BROUBUFAT.

«Isla de Mallorca.—Primer partit. Tres a un. Hem perdut.

La culpa la té el mareig.

BROUBUFAT.»

«Isla de Mallorca.—Segon partit. Tres a dos. Hem perdut.

La culpa la té... l'obrer.

BROUBUFAT.»

Nota de la Redacció.—Perdonin, com el perdorem nosaltres, al nostre enviat especial per la brevetat d'aquests dos telegrams últims. Pero ell fa com tots nosaltres. Si guanyem, garlem molt, però si perdem, fem «mutis» i ens aconsolem donant la culpa... al Clero.

Resultats dels darrers partits:

Anguilas F. C. contra Emporium (Cafè-Bar), sis a zero a favor dels segons.

Felicitem als vencedors.

///

Iluro de Mataró contra Unió Sportiva quatre a tres a favor de l'Iluro.

Bon resultat malgrat haver perdut.

Esperem que en el partit de diumenge els nostres braus «defenders» sabran fer abaixar les agalles als ilusos ilurencs.

Consultori sentimental

A MIMI.—Vosté em diu que te el xicot futbolista, i es queixa d'ell perquè s'en va a fora, a jugar partits abandonant-la a vosté. Em demana un remei per a fer-li avorrir aquest joc.

Molt senzill. Vosté li dona a triar. O l'un o l'altre; o el seu amor o el futbol; i si ell l'estima de debó, estigui segura que ja s'en estarà de fer aqueixes escapades esportives que tant la desesperen, i es quedarà al seu costat. Però si no l'estima seguirà fent igual, i en aquet cas val millor per vosté que no segueixin.

Are, vaig a fer-li una consideració i es la següent:

La noia que té la sort de tenir el xicot futbolista (el xicot de moda) ha de sapiguer també sacrificar-se quan aquest té d'absentar-se amb el seu equip. Avui dia, no hi ha cap futbolista que no tingui xicota; pensi dons que si totes fessin com vosté, s'acabaria l'esport, s'acabarien aquets partits que tant agraden, i s'acabaria la cultura física de la raça, cosa que en cap manera pot consentir la joventut femenina que es daleix per l'home fort.

A KETTY.—La planyo sincerament, Ketty, la del cor tendre, aimadora no corresposta. La planyo, perquè en vosté hi té el problema més insoluble i més mortificador de tots els problemes. La seva carta m'ha fet la impressió d'un intens sofriment i d'una intensa estimació de part de vosté per aquest jove, al que em diu adreçar les paraules i els esguards mes significatius, sense que ell

li correspongui en lo mes mínim, tot i adonant-sen, arribant fins al extrem d'allunyar-se de vosté quan passeja per la Rambla.

Oh! Ketty, estigui segura que si els homes poguessin comprendre (cosa que no comprendran mai) la nostra sensibilitat de dones, obrarien molt diferentment. Més ¡qué hi farem! Ja ho diu el «cuplet» xevacá però exacte:

Ah! si a los hombres las mujeres les hablaran...

¿Vol dir que ja ha provat totes les manifestacions possibles del seu amor envers ell?

Si es així, i no obstant ell continúa de refusar un amor tant gran i tant bell com deü ser el de vosté, Ketty sincera, créguim no insisteixi més, i prengui la resolució dolorosa, però única, d'oblidar... oblidar i ofegar la veu del cor, si es que pot ofegar-se una veu com aqueixa que neix espontània, creix fortíssima i que sols pot apaivagar-se amb moltes llàgrimes i una gran força de voluntat.

Per tot això la planyo; Ketty, la del cor tendre...

A UN QUE HA REBUT DE CUPIDO.—NO, are no, perquè faria d'esguerra cries, però si com en diu vosté ells no s'entenen, esperi un xic, que d'aquest modo no podran durar gaire, i aviat quedarà la plaça vacant. Aleshores SI.

LA PROFESSORA MARY.

CORRESPONDENCIA

KUKLUX LANDRÚ.—La primera no va per massa «relliscosa»; la segona està bé i mirarem d'inquibir-ho en el pròxim número.

R. T.—Si vosté s'ha pensat que això és un «Juventud y Humor», va més errat d'osques que en Celestino torejant.

DROPO.—Al cove de pet.

JOAN GARLANDA.—Com pot veure, ho publiquem. Envii més.

RUMESCU.—Cotxinol!

DETECTIVE.—Anirà.

CELESTINA.—Si, maca, que en parlarem, però tenim d'esperar l'ocasió.

///

Hem rebut una carta de tres soldats que's troben a l'Àfrica amb el batalló expedicionari Sant Quintí, i demanen padrina de guerra. Aquests són Manuel Pons, Joan Salam i Juli Serena.

Per la nostra part insistim també perquè les nostres joves figuerenques corresponguin al desitj d'aquests sol·licitants de padrina, que per terres africanes veuen la idem continuament i s'enyoren de debó.

Dirigir tota la correspondencia al Sr. Director de

L'AGAPITU

CIUTAT.

No's retornen els originals.

A partir del pròxim número comensarem a publicar quinzenalment una caricatura de les principals figures de «ambos sexes» del nostre jovent.

Imp. J. SERRA, Caamaño, 21.—Figueres

Extens assortit en

BARRETS DE PALLA

Des de 4 pessetes

Corbates de Gran Novetat en
TRICOT-FULAR I CRESPÓ

GORRES :: :: CAMISES
PARAIGUES :: BISUTERIA

PARAROLS :: FIGUERES

Monturiol, 9

CAFÉ - BAR

EMPORIUM

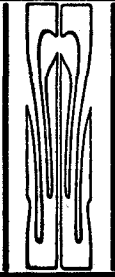
DE

N. ROGET

Les millors hores de placidesa

Gran «Terrasse» d'Istiu

Arxiu de les bones begudes

S Á N C H E Z

L'INTERPRET FIDEL
DE LA MODA

FORN BAIX, 8

FIGUERES

